

Комисия по Безмоторно Летене

Бележка от Редакторите

Настоящият превод на спортният кодекс на FAI - Раздел 3 валиден за Безмоторно летене със самолети е направен с цел запознаване на българските спортни пилоти по безмоторно летене с процедурите, методиките, изискванията и нормите на Международната Федерация по Въздушни Спортове.

Настоящият документ е преведен в максимална вярност и се поддържа актуален спрямо текущата версия на спортният кодекс която може да бъде намерена на адрес <https://www.fai.org/igc-documents> . **Въпреки най-доброто ни желание за точен превод са възможни несъответствия с оригинала! Настоящият превод може да не съответства с последните ревизии на оригинала поради технологичното време необходимо за превод и редакция.**

При съмнения за съответствие на точки и регламенти да се считат за верни и в сила тези намиращи се в оригиналният документ на уеб-страницата на FAI.

Всички оценявания на полети за постижения, знаци, дипломи и рекорди се извършват спрямо настоящите правила според документа публикуван в оригинал на сайта на FAI.

При изпълнение на полети за постижения е лична отговорност за всички пилоти и официални наблюдатели да правят предварителна справка с оригинала за евентуални промени в кодекса!

Българската Комисия по Безмоторно Летене не носи отговорност за неуспешни заявки за постижения и рекорди породени от разлики между оригинала и настоящият превод.

Българската Комисия по Безмоторно Летене изказва благодарности за превода на Емил Митев!

Превод: Емил Митев

Редакция: Татяна Обретенова, Ивелин Калужков

Раздел 3 – Безмоторно летене

**Клас D (безмоторни самолети)
включително Клас DM (мотопланери)**

**Издание 2019
в сила от 1 Октомври 2019
(редактиран на 24 ноември)**

Пълният Спортен кодекс за Безмоторно летене е от комбинираните Общ Раздел и Раздел 3.

*Maison du Sport International
Av. de Rhodanie 54
CH-1007 Lausanne
(Switzerland)
Tél. +41 (0)21 345 10 70
Fax +41 (0)21 345 10 77
E-mail: sec@fai.org
Web: www.fai.org*

FEDERATION AERONAUTIQUE INTERNATIONALE

MSI - Avenue de Rhodanie 54 – CH-1007 Lausanne – Switzerland

Copyright 2019

Всички права запазени. Правата върху този документ са собственост на Fédération Aéronautique Internationale (FAI). Всяко лице, действащо от името на FAI или на някой от неговите членове, се упълномощава с настоящото да копира, отпечатва и разпространява този документ при следните условия:

1. Документът може да се използва само за информация и не може да се използва за търговски цели.
2. Всяко копие на този документ или част от него трябва да включва това предупреждение за авторски права.
3. Регламентите, приложими за въздушното право, въздушното движение и контрола в съответните държави, трябва да се спазват във всички случаи. Те трябва да се спазват и, където е приложимо, да имат предимство пред всички спортни правила.

Имайте предвид, че всеки продукт, процес или технология, описани в документа, могат да бъдат предмет на други права на интелектуална собственост, запазени от FAI или други организации и не са лицензирани по силата на настоящия документ.

Изменения в Спортния кодекс от 2019

Последните промени на правилата или значителни редакционни изменения, направени, за да се подобри разбирането на текста са отбелязани с вертикална линия отдясно на всеки променен параграф. Малките редакционни изменения не са отбелязвани.

Текстът в курсив е само за информация и не е част от правилата на Кодекса.

- Съвместно с международната IGC състезателна комисия, Раздел 5 е напълно ревизиран и намален до дефиниции на класовете. Съдържанието отнасящо се до състезания е преместено в Анекс А. Някои части от съдържанието са преместени в отнасящите се за тях раздели в кодекса.
- Изискването за сертификат при кацане е премахнато. Биваша точка 4.4.2е.
- Има промени в цялостният текст с оглед обща разбираемост на текста за нужните действия на организиращи и контролиращи НАК.

Правила за международни спортни събития на FAI

Всички международни спортни събития, организирани изцяло или частично по правилата на Спортния кодекс¹ на FAI се наричат *Международни спортни събития*² на FAI. Съгласно Устава³ на FAI, FAI притежава и контролира всички права отнасящи се до Международните спортни събития на FAI. Членовете⁴ на FAI, в рамките на своите национални територии⁵, налагат собствеността на FAI върху Международните спортни събития на FAI и изискват те да бъдат регистрирани в Спортния Календар⁶ на FAI.

Организатор на събитие, който желае да използва правата за каквато и да е търговска дейност на такива събития, трябва да получи предварително съгласие от FAI. Правата, притежавани от FAI, които по споразумение могат да бъдат прехвърлени към организатора на събитието, включват, но не се ограничават до: рекламиране по време на или за събития на FAI, използване на име на събитие или лого за целите на търговията и използване на всеки звук, изображение, програма и/или данни, независимо дали са записани по електронен път или по друг начин или предавани в реално време. Това включва конкретно всички права за използването на какъвто и да е материал, електронен или друг, включително софтуер, който представлява част от който и да е метод или система за съдийство, присъждане на точки, оценка на представянето или информация, използвана в което и да е Международно Спортно Събитие⁷ на FAI.

Всяка Комисия⁸ по въздушен спорт на FAI може да договори споразумения с членове на FAI или други лица, упълномощени от съответния член на FAI, за прехвърлянето на всички или части от правата върху което и да е Международно Спортно Събитие на FAI (с изключение на Събитията⁹ по време на World Air Games) в дисциплината¹⁰ за която отговаря¹¹ или да се откаже от правата. Всяко такова споразумение или отказ, след одобрение от съответния председател на Комисията за въздушен спорт, се подписва от Служители¹² на FAI.

Всяко физическо или юридическо лице, което поема отговорност за организирането на Спортно Събитие на FAI, независимо дали с писмено съгласие или не, също така приема имуществените права на FAI, както е посочено по-горе. Когато не е договорено прехвърляне на права в писмена форма, FAI запазва всички права върху събитието. Независимо от каквото и да е споразумение или прехвърляне на права, FAI ще получи безплатно за своя собствен архив и/или промоционална употреба, пълен достъп до всички звукови и/или визуални изображения на всяко Спортно Събитие на FAI. FAI също така си запазва правото да организира за своя сметка запис на всяка или всички части от което и да е събитие.

---

1. Устав на FAI	Глава 1, § 1.6
2. Спортен Кодекс на FAI, Общ Раздел	Глава 4, § 4.1.2
3. Устав на FAI	Глава 1, § 1.8.1
4. Устав на FAI	Глава 2, § 2.1.1; 2.4.2; 2.5.2 и 2.7.2
5. Устав на FAI	Глава 1, § 1.2.1
6. Устав на FAI	Глава 2, § 2.4.2.2.5
7. Вътрешни правила на FAI	Глава 1, §§ 1.2.2 до 1.2.5
8. Устав на FAI	Глава 5, §§ 5.1.1, 5.2, 5.2.3 и 5.2.3.3
9. Спортен Кодекс на FAI, Общ Раздел	Глава 4, § 4.1.5
10. Спортен Кодекс на FAI, Общ Раздел	Глава 2, § 2.2.
11. Устав на FAI	Глава 5, § 5.2.3.3.7
12. Устав на FAI	Глава 6, § 6.1.2.1.3

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА 1. ОБЩИ ДЕФИНИЦИИ И ПРАВИЛА	5
1.0 ВЪВЕДЕНИЕ	5
1.1 ОБЩИ ДЕФИНИЦИИ.....	6
1.2 ДЕФИНИЦИИ ЗА УСЛОВИЯ НА ПОЛЕТ	6
1.3 ДЕФИНИЦИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА РЕЕНЕ	8
1.4 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗНАЦИ И РЕКОРДИ	9
ГЛАВА 2. ЗНАЦИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ЗНАЦИ	11
2.0 ОБЩИ.....	11
2.1 ВИД НА ЗНАЦИТЕ	11
2.2 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗНАЦИ	11
2.3 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДЕКЛАРИРАНЕ	12
2.4 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОКАЗВАНЕ НА ПОЛЕТА	13
2.5 ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ДАННИ, КАЛИБРИРАНЕ И ПРОВЕРКА.....	154
ГЛАВА 3. РЕКОРДИ и ПРОЦЕДУРИ ЗА РЕКОРДИ	16
3.0 ОБЩИ.....	16
3.1 КАТЕГОРИИ РЕКОРДИ, КЛАС и ТИП	16
3.2 ИЗИСКВАНИЯ за ДЕКЛАРАЦИЯ	18
3.3 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОКАЗВАНЕ НА ПОЛЕТА.....	18
3.4 ФОРМУЛЯРИ ЗА ЗАЯВКИ ЗА РЕКОРДИ НА FAI	19
3.5 ВРЕМЕВИ ОГРАНИЧЕНИЯ ЗА ЗАЯВКИ.....	19
ГЛАВА 4. ОФИЦИАЛНИ НАБЛЮДАТЕЛИ И СЕРТИФИЦИРАНЕ	20
4.1 НАЦИОНАЛЕН КОНТРОЛ НА ВЪЗДУШНИЯ СПОРТ	20
4.2 ИЗИСКВАНИЯ за ОФИЦИАЛЕН НАБЛЮДАТЕЛ	20
4.3 КОНТРОЛ НА ПОЛЕТА и ПРОВЕРКА	21
4.4 СЕРТИФИКАТИ	22
ГЛАВА 5. КЛАСОВЕ ПЛАНЕРИ	23
5.1 ВРЕМЕВИ ПЕРИОД ЗА ПРОМЯНА НА КЛАСА	23
5.2 СЪСТЕЗАТЕЛНИ КЛАСОВЕ	23
5.3 ИЗМЕРВАНЕ НА РАЗПЕРЕНОСТ	23

ГЛАВА 1. ОБЩИ ДЕФИНИЦИИ И ПРАВИЛА

1.0 ВЪВЕДЕНИЕ

1.0.1 Общият Раздел (GS) на Спортния кодекс съдържа дефинициите и правилата приложими за всички въздушни спортове. Раздел 3 (SC3) определя правилата, които се отнасят за отличията (знаците) на FAI и рекордните полети с безмоторни самолети и мотопланери. Безмоторният самолет е летателен апарат по-тежък от въздуха, с неподвижни крила, предназначен за продължителни реещи полети, без Средства за Задвижване (MoP). Мотопланерът е летателен апарат по-тежък от въздуха, с неподвижни крила и Средства за Задвижване (MoP), способен да изпълнява продължителни реещи полети и без тяга от Средствата за Задвижване (MoP). Раздел 3 (SC3) включва следните приложения:

- a. Приложение А Правила за световни и други, официално одобрени от FAI, състезания по безмоторно летене.
- b. Приложение В Изисквания към оборудването, използвано за регистриране на полета.
- c. Приложение С Нерегулаторни насоки, методи и примерни изчисления за подпомагане на официалните наблюдатели и пилотите в съответствие с Раздел 3 (SC3).
- d. Приложение D Правила за световна класация на пилотите, участващи в състезания, официално одобрени от IGC (Международната Комисия по Безмоторно Летене).

Документът на FAI *“Технически Спецификации на одобрени от IGC GNSS Регистратори на Полета (FR)”* дава информация за производителите на FR.

1.0.2 Условието, правилата и изискванията в Раздел 3 (SC3) са определени първо в техния най-общ смисъл, и дума или фраза написана с малки главни букви в тази глава показва, че тя има специална дефиниция в Кодекса. Където съществува изключение от общото правило, то е описано в Кодекса, където се появява изключението. В Кодекса, “рекорд” може да се отнася за всяко или и за двете - Световен и Континентален рекорд, в зависимост от контекста, и “знак” се отнася за полети за постижения на нива на FAI - сребро, злато, диаманти или диплома.

1.0.3 Предложенията за изменения на Спортния кодекс или негово приложение трябва да се представят на Бюрото на IGC най-малко шест месеца преди следващото ѝ заседание. Предложението трябва да се отнася до засегнатите параграфи и да посочва причините за изменението. За предпочитане е предложената промяна да бъде във формат като на Кодекса.

Всяка съществена промяна влиза в сила от 1 Октомври след заседание на IGC, на което е одобрена, с изключение на такива, които имат отношение към безопасността, като Бюрото може да ги одобри преди заседанието на IGC. Всяко просто разяснение на Кодекса влиза в сила от 1 Октомври след одобрение от Бюрото. Във всеки случай, промененият Кодекс се публикува на уеб сайта на FAI на адрес <www.fai.org/gliding/sporting_code>.

1.1 ОБЩИ ДЕФИНИЦИИ

КОНТРОЛ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ВЪЗДУШНИ СПОРТОВЕ (НАК)	1.1.1	Организация, носеща административна отговорност за националните спортни авиационни дейности. Задълженията на НАК по отношение на безмоторното летене са определени в 4.1.
ОФИЦИАЛЕН НАБЛЮДАТЕЛ	1.1.2	Лице, упълномощено от НАК да контролира полетите, предприети като опит за покриване на изискванията на FAI за знак или рекорд, и да събира данни за доказване на ПОСТИЖЕНИЕТО ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТ.
ДЕКЛАРАЦИЯ	1.1.3	Предполетен списък на пилот, самолет и друга информация отнасяща се за дадено ПОСТИЖЕНИЕ ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТ (виж 2.3 за знаци и 3.2 за рекорди).
GNSS / GPS	1.1.4	Global Navigation Satellite System (Глобална Навигационна Спътникова Система), като например Global Positioning System (Глобална система за местоположение - GPS) използва множество спътници работещи с приемници за записване на данни за местоположение и време.
РЕГИСТРАТОР НА ПОЛЕТА (FR)	1.1.5	Устройство, одобрено от IGC да регистрира данните от GPS за местоположение и височина, както и височината по налягане. Даден РЕГИСТРАТОР НА ПОЛЕТА може да бъде одобрен за всички полети, всички знаци, или само за заявки от Сребърен до Диамантен знак.
РЕГИСТРАТОР НА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ (PR)	1.1.6	Одобрено от НАК устройство за запис на GPS данни при заявки за Сребърен или Златен знак.
РЕГИСТРАТОР НА СРЕДСТВА ЗА ЗАДВИЖВАНЕ (MoP)	1.1.7	Устройство, което регистрира нивото на шума или други данни за да покаже използване на Средства за Задвижване (MoP).

1.2 ДЕФИНИЦИИ ЗА УСЛОВИЯ НА ПОЛЕТ

ПОСТИЖЕНИЕ ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТ	1.2.1	Част от полета на безмоторния самолет от СТАРТОВАТА ТОЧКА до ФИНАЛНАТА ТОЧКА
МАРШРУТНА ТОЧКА	1.2.2	Точка, определена от комплект координати. МАРШРУТНА ТОЧКА може да бъде СТАРТОВА ТОЧКА, ТОЧКА НА ПРОМЯНА НА ПОСОКАТА или ФИНАЛНА ТОЧКА. Ако е използвано словесно описание, съкращение или кодировка на точка от печатен или интернет източник, нейните координати трябва да са взети от публичен източник, определен от НАК .
ОТСЕЧКА	1.2.3	Права линия между два последователни МАРШРУТНИ ТОЧКИ.
МАРШРУТ	1.2.4	Всички ОТСЕЧКИ на ПОСТИЖЕНИЕТО ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТ.
ТОЧКА НА ПРОМЯНА НА ПОСОКАТА	1.2.5	МАРШРУТНА ТОЧКА между две последователни ОТСЕЧКИ.

ЗОНА НА НАБЛЮДЕНИЕ (ЗН)	1.2.6	<p>Въздушно пространство, в което безмоторният самолет трябва навлезе, за да достигне до планираната ТОЧКА НА ПРОМЯНА НА ПОСОКАТА. То е всеки:</p> <p>a) ЦИЛИНДЪР, имащ радиус 500m и неограничена височина, с център ТОЧКАТА НА ПРОМЯНА НА ПОСОКАТА, или</p> <p>b) СЕКТОР, квадрант имащ неограничени радиус и височина, с връх в ТОЧКАТА НА ПРОМЯНА НА ПОСОКАТА и ориентиран симетрично спрямо ъглополовящата на ъгъла между подвеждащата и отвеждащата ОТСЕЧКИ.</p>
ЗАПИС	1.2.7	<p>Всеки ред от записаните данни в РЕГИСТРАТОРА НА ПОЛЕТА или РЕГИСТРАТОРА НА МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ съдържащ време, местоположение и височина на безмоторния самолет. Източник на данни за височината може да бъде въздушното налягане или данните от GPS, в зависимост от изискванията. Записът няма ЗОНА НА НАБЛЮДЕНИЕ.</p>
ТОЧКА НА ОТКАЧВАНЕ	1.2.8	<p>МАРШРУТНА ТОЧКА, над която безмоторният самолет се откачва от теглещото средство или прекратява използването на MoP.</p>
СТАРТОВА ТОЧКА	1.2.9	<p>МАРШРУТНА ТОЧКА, която отбелязва началото на ПОСТИЖЕНИЕТО ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТ в:</p> <p>a) ТОЧКА НА ОТКАЧВАНЕ, или</p> <p>b) декларирани координати на СТАРТА или</p> <p>c) ЗАПИС, избран след полета.</p>
ФИНАЛНА ТОЧКА	1.2.10	<p>МАРШРУТНА ТОЧКА, която отбелязва края на ПОСТИЖЕНИЕТО ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТ :</p> <p>a) където планерът прекрати движението си по земята при кацане, или</p> <p>b) декларирани координати на ФИНАЛА, или</p> <p>c) ЗАПИС избран след полета, или</p> <p>d) ЗАПИС регистриращ запусък на MoP.</p>
ЗАТВОРЕН МАРШРУТ	1.2.11	<p>МАРШРУТ, за който се изисква ФИНАЛНАТА ТОЧКА да съвпада с декларираната СТАРТОВАТА ТОЧКА.</p>
ЛИНИИ НА СТАРТА И ФИНАЛА	1.2.12	<p>Линия, с дължина 1 km, с център в точката за СТАРТ или ФИНАЛ.</p> <p>Във всички случаи ЛИНИЯТА НА СТАРТА е перпендикулярна на първата ОТСЕЧКА и ФИНАЛНАТА ЛИНИЯ е перпендикулярна на последната ОТСЕЧКА. За свободен ЗАТВОРЕН МАРШРУТ, при който се използва ЗАПИС НА СТАРТА, ФИНАЛНАТА ЛИНИЯ е с център в ЗАПИСА НА СТАРТА.</p>

1.3 ДЕФИНИЦИИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА РЕЕНЕ

ВРЕМЕ И ВИСОЧИНА НА СТАРТА	1.3.1	<p>Времето и височината (спрямо морското равнище), при които започва ПОСТИЖЕНИЕТО ПРИ РЕЕЩИЯ ПОЛЕТ се определят от вида на ПОСТИЖЕНИЕТО ПРИ РЕЕЩИЯ ПОЛЕТ и вида на заявения СТАРТ:</p> <p>a) Когато е заявена декларирана СТАРТОВА ТОЧКА, ВРЕМЕТО и ВИСОЧИНАТА на СТАРТА се отчитат на СТАРТОВАТА ЛИНИЯ, когато безмоторният самолет я пресича по посока на първата отсечка.</p> <p>b) Когато не е заявена декларирана СТАРТОВА ТОЧКА, ВРЕМЕТО и ВИСОЧИНАТА на СТАРТА се отчитат за ТОЧКАТА НА ОТКАЧВАНЕ или в случаите на заявки за ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ и СВОБОДЕН ПРЕЛЕТ от ЗАПИС избран след полета.</p>
ВРЕМЕ И ВИСОЧИНА НА ФИНАЛА	1.3.2	<p>Времето и височината (спрямо морското равнище), при които завършва ПОСТИЖЕНИЕТО ПРИ РЕЕЩИЯ ПОЛЕТ се определят от вида на ПОСТИЖЕНИЕТО ПРИ РЕЕЩИЯ ПОЛЕТ и вида на заявената ФИНАЛНА ТОЧКА:</p> <p>a) За финал при кацане, ВРЕМЕТО НА ФИНАЛА е времето на кацане и ВИСОЧИНАТА НА ФИНАЛА е височината на мястото кацане спрямо морското равнище.</p> <p>b) Когато се изисква декларирана ФИНАЛНА ТОЧКА и за всеки свободен ЗАТВОРЕН МАРШРУТ, ВРЕМЕТО и ВИСОЧИНАТА НА ФИНАЛА се отчитат на ФИНАЛНАТА ЛИНИЯ, когато безмоторният самолет я пресича по посока на последна отсечка.</p> <p>c) Когато не се изисква декларирана ФИНАЛНА ТОЧКА, ВРЕМЕТО и ВИСОЧИНАТА НА ФИНАЛА може да се отчетат в момента на запуска на МоР, по ЗАПИС избран като ФИНАЛНА ТОЧКА, или в момента на кацането - което е настъпило първо.</p>
ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ	1.3.3	Времето, изминало между ВРЕМЕТО НА СТАРТА и ВРЕМЕТО НА ФИНАЛА.
ЗАГУБА НА ВИСОЧИНА	1.3.4	ВИСОЧИНАТА НА СТАРТА минус ВИСОЧИНАТА НА ФИНАЛА. Твърде голямата ЗАГУБА НА ВИСОЧИНА трябва да бъде отчетена, както е дадено в 2.4.4 за знаци и в 3.1.5 и 3.1.6 за рекорди.
СПЕЧЕЛЕНА ВИСОЧИНА	1.3.5	Отчетената разлика във височината между най-високата точка и предходна ниска точка.
КОРЕКЦИЯ ПРИ ЦИЛИНДРИЧНА ЗОНА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ	1.3.6	Когато достигнатата ТОЧКА НА ПРОМЯНА НА ПОСОКАТА е в зона за наблюдение ЦИЛИНДЪР, дължините и на подвеждащата и на отвеждащата ОТСЕЧКА се намаляват с по 500 метра.
ОФИЦИАЛНО РАЗСТОЯНИЕ	1.3.7	<p>Разстоянието на маршрута, минус корекцията при цилиндрична зона и/или корекцията за ЗАГУБА НА ВИСОЧИНА.</p> <p>ОФИЦИАЛНОТО РАЗСТОЯНИЕ трябва да бъде използвано за заявяване на разстояние и изчисляване на скоростта по МАРШРУТА.</p>

--	--	--

1.4 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗНАЦИ И РЕКОРДИ

1.4.1	Общи	Електронни данни за полета и ДЕКЛАРАЦИЯ се изискват, освен когато е указано изрично. Специфичните изисквания към ПОСТИЖЕНИЕТО ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТИ при дадени МАРШРУТИ са указани в 2.2 за знаци и в 3.1.5 и 3.1.6 за рекорди.
1.4.2.	Видове постижения при реещи полети	
a)	НАБОР НА ВИСОЧИНА	ПОСТИЖЕНИЕ ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТ, изпълнен съгласно 1.3.5 за даден знак (виж 2.2.1с, 2.2.2с и 2.2.3с) или рекорд (виж 3.1.7а).
b)	АБСОЛЮТНА ВИСОЧИНА	ПОСТИЖЕНИЕ ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТ за максимална височина (виж 3.1.7b).
c)	ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ	ПОСТИЖЕНИЕ ПРИ РЕЕЩ ПОЛЕТ, изисквано за Сребърен знак (2.2.1b) или Златен знак (2.2.2b).
d)	ПРАВА ДИСТАНЦИЯ	МАРШРУТ без МАРШРУТНИ ТОЧКИ, започващ от ОТКАЧВАНЕ или от декларирана СТАРТОВА ТОЧКА.
e)	ДИСТАНЦИЯ ДО ЦЕЛ	МАРШРУТ без МАРШРУТНИ ТОЧКИ от декларирана СТАРТОВА ТОЧКА до декларирана ФИНАЛНА ТОЧКА .
f)	ДИСТАНЦИЯ С ТРИ МАРШРУТНИ ТОЧКИ (ЗТР)	МАРШРУТ от ТОЧКА НА ОТКАЧВАНЕ или от декларирана СТАРТОВА ТОЧКА до всеки вид ФИНАЛНА ТОЧКА, използващ една до три декларирани МАРШРУТНИ ТОЧКИ във всякакъв ред.
g)	ДО ЦЕЛ С ВРЪЩАНЕ	ЗАТВОРЕН МАРШРУТ само с една декларирана МАРШРУТНА ТОЧКА.
h)	ТРИЪГЪЛНИК	ЗАТВОРЕН МАРШРУТ през 2 или 3 декларирани МАРШРУТНИ ТОЧКИ прелетян в съответствие с декларацията. Когато се използват 3 МАРШРУТНИ ТОЧКИ, разстоянието на МАРШРУТА е сума от отсечките между МАРШРУТНИТЕ ТОЧКИ.
i)	СВОБОДНА ДИСТАНЦИЯ	МАРШРУТ от всяка СТАРТОВА ТОЧКА до всяка ФИНАЛНА ТОЧКА.
j)	СВОБОДНА ДИСТАНЦИЯ С ТРИ МАРШРУТНИ ТОЧКИ	Полет с ДИСТАНЦИЯ С 3 МАРШРУТНИ ТОЧКИ, имащ ЗАПИС за някои или всички МАРШРУТНИ ТОЧКИ.
k)	СВОБОДЕН ПРЕЛЕТ ДО ЦЕЛ С ВРЪЩАНЕ	Маршрут ДО ЦЕЛ С ВРЪЩАНЕ, имащ ЗАПИСИ за някои или всички КОНТРОЛНИ ОРИЕНТИРИ
l)	СВОБОДЕН ТРИЪГЪЛНИК	Маршрут по ТРИЪГЪЛНИК имащ ЗАПИСИ за някои или всички МАРШРУТНИ ТОЧКИ.
1.4.3	МНОГОКРАТНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА МАРШРУТНИ ТОЧКИ	МАРШРУТНИ ТОЧКИ могат да имат същите координати като СТАРТОВАТА или ФИНАЛНАТА ТОЧКИ. Ако МАРШРУТНА ТОЧКА трябва да се използва два пъти, тя трябва да бъде указана два пъти в декларацията за задачата.

Таблица с изисквания за знаци и рекорди

Постижение при Реещ полет	№ в Раздел 3	Използване	Съдържание на декларацията	Макс. бр. маршрутни точки		Алтернативи за старта			Алтернативи за финала								
				Декларир.	Отчетени	Откачване	Запис	Стартова линия	Кацане	Запис	Финална линия						
Набор на Височина	1.4.2a	Знак Рекорд	Пилот, планер, и данни от регистратора на полета Виж 2.3.2a-2d за Знаци Виж 3.2.1a-1d за Рекорди	n/a	n/a	ДА	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a						
Абсолютна Височина	1.4.2b	Само за Рекорд		n/a	n/a	ДА	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a						
Продължителност	1.4.2c	Само за Знак		n/a	n/a	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА						
Права дистанция ⁽¹⁾	1.4.2d	Знак или Рекорд	Пилот, планер, и данни от регистратора на полета Данни, указани по-горе плюс имената и координатите на всяка декларирана МАРШРУТНА ТОЧКА	3	0	ДА	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА						
Дистанция до Цел	1.4.2e			3	0	ДА ако е деклариран	НЕ	Изискване	НЕ	НЕ	Изискване						
Дистанция с 3 маршрутни точки	1.4.2f			3	3	ДА	НЕ	ДА	ДА	ДА	ДА						
Дистанция до цел с връщане	1.4.2g			1	1	ДА ако е деклариран като старт/финал	НЕ	Изискване	НЕ	НЕ	Изискване						
Триъгълна дистанция (2 маршрутни точки) ⁽²⁾	1.4.2h			2	2												
Триъгълна дистанция (3 маршрутни точки) ⁽²⁾				3	3												
Свободна дистанция	1.4.2i			Само за Рекорд	Пилот, планер, и данни от регистратора на полета виж 3.2.1a-1d декларираните маршрутни точки не са задължителни	n/a	0	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА				
Свободна дистанция с три контролни ориентира	1.4.2j	3															
Свободна дистанция до цел с връщане	1.4.2k	1	ДА				ДА							ДА	НЕ	НЕ	Изискване ⁽³⁾
Свободна дистанция по триъгълник	1.4.2l	3															

Забележки

- Не приложимо указва параметър, неприложим за този реещ полет.
  - Писмени и интернет декларации са опции само за заявки за Знаци, всички заявки за Рекорди изискват регистратор на полета.
  - Дистанцията за Сребърен Знак изисква запис на финала най-малко на 50 km от откачването, и може да бъде направена при ВСЕКИ реещ полет.
1. За дистанция по права, не използващ стартова точка при откачването, стартът и неговите координати трябва да бъдат указани в декларацията.
  2. Всички параметри са еднакво приложими при Рекорди за скорост по маршрути до цел с връщане и триъгълник.
  3. Когато е заявен старт за свободен затворен маршрут при записа за старт, този запис служи също като център на финалната линия.

ГЛАВА 2. ЗНАЦИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ЗНАЦИ

Виж Приложение С за примери за начините и средствата, чрез които Знаците могат да бъдат потвърдени, такива като изчисляването на разстояния, и методи за анализи на данните от FR или PR.

2.0 ОБЩИ

- Полетите за Знаците на FAI Сребърен, Златен и Диаманти и Полетите за диплома са набор от международни постижения при реещи полети, които не се нуждаят от обновяване. Те се следят от всеки НАК, който трябва да поддържа регистър на полетите, които е потвърдил, съхранявайки имената на пилотите, националността, датите и детайли от всеки полет.
- Изискването за дистанция трябва да бъде официалната дистанция.
- Пилотът трябва да бъде сам в планера.

2.1 ВИД НА ЗНАЦИТЕ

			
Сребърен Знак	Златен Знак	Три Диаманта (с 1 и 2 Диаманта са подобни)	Знаци 750+ km Показан е 1000 km, другите са подобни

2.2 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗНАЦИ

2.2.1 Сребърен Знак - Сребърен знак се постига при изпълнение на следните постижения при реещ полет:

- РАЗСТОЯНИЕ ЗА СРЕБЪРЕН ЗНАК е полет по права от поне 50 km при старт от точката на откачване и поне 50 km от първата точка записана в следата при излитането. *Разстоянието за СРЕБЪРЕН ЗНАК не трябва да бъде прелетяно с указания или помощ от друг пилот.*
- ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ ЗА СРЕБЪРЕН ЗНАК е продължителност на полета от поне 5 часа.
- ВИСОЧИНА ЗА СРЕБЪРЕН ЗНАК е набор на височина от поне 1000 метра.

2.2.2 Златен Знак - Златен знак се постига при изпълнение на следните постижения при реещ полет:

- РАЗСТОЯНИЕ ЗА ЗЛАТЕН ЗНАК е разстояние на полета от поне 300 километра както е определено в 1.4.2d до 1.4.2h.
- ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ ЗА ЗЛАТЕН ЗНАК е продължителност на полета от поне 5 часа.
- ВИСОЧИНА ЗА ЗЛАТЕН ЗНАК е набор на височина от поне 3000 метра.

2.2.3 Диаманти – Има три Диаманта; всеки може да бъде постигнат отделно чрез изпълнение на някое от постиженията при реещите полети по-долу и всеки може да бъде поставен на Сребърен или Златен Знак:

- ДИАМАНТ ЗА ЦЕЛ - разстояние на полета от поне 300 километра по маршрут до цел с връщане (1.4.2g) или триъгълник (1.4.2h). Няма ограничение за геометрията на триъгълника.
- ДИАМАНТ ЗА РАЗСТОЯНИЕ - разстояние на полета от поне 500 километра, както е определено в 1.4.2d до 1.4.2h.

с) ДИАМАНТ ЗА ВИСОЧИНА – набор на височина от поне 5000 метра.

- 2.2.4 Полети за диплома на FAI** - Полетите за диплома **на FAI** започват с минимално разстояние от 750 km и нарастват през 250 km. Те могат да използват всеки маршрут, определен в 1.4.2d до 1.4.2h. Диплома се дава само за увеличено разстояние, като прелетяното разстояние се закръглява до по-малката стойност.
- 2.2.5 Регистрация на знак за диамант и дипломи** - След постигане на полети и за трите диаманта или за диплома, НАК предоставя на FAI информацията, съхранявана в националния регистър съгласно 2.0a. От своя страна FAI въвежда името на пилота в международен регистър и присъжда на пилота Диплома за признаване на тези полети.
- 2.2.6 Контрол и използване на регистратор на полета и позицията.** – Официалният наблюдател (ОН) контролира полета (2.0b) като отбелязва вида и серийният номер на всяко полетно записващо устройство (FR) и записващо устройство за позиция (PR), и инспектира инсталацията на устройствата на борда както е описано в одобреният документ. Допълнително:
- Заявките за Сребърни и Златни знаци трябва да бъдат записани или посредством PR одобрен от „контролиращият НАК“ както е посочено в точка 2.6, или посредством FR одобрен от GNSS Комисията за Одобрение на Полетни Записващи Устройства (GFAC) до нива 1, 2, или 3.
  - Заявките за Диамантени знаци изискват FR одобрен от GFAC до нива 1, 2, или 3.
  - Полети за дипломи изискват FR одобрен от GFAC до нива 1 или 2.

2.3 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДЕKLAPИРАНЕ

Всички заявки за знаци (освен за Сребърен/Златен за времетраене - виж 4.3.2) изискват декларация по точка 1.1.3. За всяка заявка за дистанция различна от Дистанция по Права от точка на откачане, трябва да бъде приложен и списък с маршрутни точки и техните координати. Декларацията трябва да е еднаква във всички използвани FR и/или PR, с изключение на случаите в 2.3b.

а. Писмена или интернет декларация е задължителна за всички полети извършени с PR и е опционална за всички полети по Сребърни или Златни знаци. Тази декларация е с най-голяма тежест пред всички по-рано направени декларации в FR или PR. Заедно със съдържанието определено в точка 1.1.3, декларацията трябва да съдържа подписите на пилота и ОН, датата и времето на подписване, и данни за използваните FR и/или PR. Хартиени копия на всички писмени или интернет декларации трябва да бъдат приложени към материалите за заявка.

б. Всяка грешка допусната в декларацията ще анулира заявки за Диаманти и Дипломи. Ако датата на файла за Сребърен или Златен полет записан от FR или PR е грешна или има въведено грешно име и/или грешен вид планер и уникална идентификация, ОН трябва да представи сертификат за корекция от 4.4.2с заедно с материалите за заявка.

с. Диамантен полет до цел, Диамантена дистанция и Диплома за дистанция изискват декларация направена чрез FR. Ако са използвани повече от един FR, декларацията във всеки FR трябва да бъде идентична за да бъде валидна заявката.

SC3C-2.6 съдържа общи бележки за декларации, а SC3C-6.4 съдържа формата на декларацията както той бива прилаган в .igs файл, Приложение 4 съдържа примерна писмена форма за декларация. Проверете потребителският наръчник за използваният FR за метода който FR използва за деклариране на дата и време.

2.4 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОКАЗВАНЕ НА ПОЛЕТА

Официалният наблюдател сертифициращ заявката от името на НАК трябва да следва 4.3.1 до 4.3.5 и 4.4.1.

- a. За заявки за Набор на Височина, Сребърна/Златна продължителност, и Сребърна/Златна Дистанция, може да бъде избран един .igs файл за анализ от контролиран FR или PR, подкрепен от допълнителен файл от друго устройство ако са открити пропуски в записите на оригиналния файл. Ако за полета са използвани едновременно FR и PR, файловете от FR се използват за анализ с приоритет.
- b. Ако е нужна декларация, оригиналите на всички писмени декларации и копие от всяка интернет декларация направена за полета трябва да се приложат към заявката.
- c. За заявки за Диамантена Цел, Диамантена Дистанция и Дипломи, трябва да бъдат представени .igs файловете от всички използвани FR .

2.4.1 Доказателство за време - данните за време от GPS трябва да бъдат потвърдени от независимо доказателство за времето за излитане. Задачата за продължителност от 5 часа може да бъде прелетяна без FR или PR, ако е под непрекъснатото наблюдение от официалния наблюдател, който трябва да контролира задачата, както е дадено в 4.3.2.

2.4.2 Доказателство за позиция - Данните за позиция се изискват само за заявки за разстояние и могат да бъдат записани от FR или от PR за полетите за Сребърен или Златен знак. FR трябва да бъде използван за полети за Диаманти и за Диплома. Доказателства за позиция трябва да се събират както следва:

- a. **ТОЧКА НА ОТКАЧВАНЕ** - Точката на откочване (или спиране на MoP) трябва да бъде взета от записаните данни за полета. Възможно най-скоро след откочването, пилотът трябва да снижи или да направи стръмен завой така, че данните ясно да указват точката на откочване. Точката на откочване трябва да бъде взета от началото на това снижение или завой (виж Раздел 3, С-10.8а).
- b. **ЛИНИЯ НА СТАРТА/ФИНАЛА** - Където се изисква стартова линия и/или финална линия, доказателството за място от FR или PR трябва да показва, че планерът е пресякъл линията. Стартова и/или финална линия не се изисква за полети за продължителност, дистанция по права, или дистанция с 3 маршрутни точки.
- c. **ДОСТИГАНЕ НА МАРШРУТНА ТОЧКА** - Доказателството за място от FR или PR трябва да показва, че е направен запис в зоната за наблюдение или правата линия между последователни записи преминава през зоната за наблюдение.
- d. **ЗАПИС НА ФИНАЛА** - Когато се заявява запис на финала, неговата позиция трябва да бъде взета от данните на GPS за позиция.

2.4.3 Доказателство за височина GPS височините използват WGS84 Елипсоид като нулева точка за GPS височина.

- a. Височината, на която планерът пресича стартовата или финалната линия се определя чрез линейна интерполация между височините на последния запис преди пресичане и първия запис след пресичане.
- b. Ако данни за налягането не се са налични или срокът за калибриране на FR е изтекъл, при полети за Сребърен и Златен знак може да се използват данните за височина на GPS от FR или PR, при условие, че се прилага допустима грешка във височината от 100 метра към всички изисквания за височина от кодекса (пример: спечелената височина е поне 1100 метра за Сребърен знак). *Пример е даден в Раздел 3, С-3.3.*

2.4.4 Ограничения за загуба на височина при полети за знаци

- a. За разстояния, по-големи от 100 километра, когато загубата на височина превишава 1000m при използване на барометрични данни или 900m при използване на данни за височина от GPS, корекция от 100 пъти превишението трябва да бъде извадена от дължината на маршрута.
- b. За разстояния от 100 километра или по-малко, полетът е невалиден, ако загубата на височина превишава 1% от разстоянието при използване на барометрични данни или [1% от разстоянието по маршрута е по-малко от 100m] при използване на данни за височина от GPS.

2.4.5 Непрекъснатост на полета - данните за позиция от FR/PR трябва да показват, че планерът не е кацал и MoP не е използвано по време на постижението при реещ полет. Прекъсването на данните за

височина няма да компрометира доказателството за непрекъснатост на полета, при условие че официалният наблюдател и НАК са убедени, че не липсват критични данни и доказателствата остават безспорни. Доказателствата за непрекъснатост на полета могат също да бъдат оценени от времеви график на данните за височината от GPS.

- 2.4.6 Калибриране на регистратора на барометричното налагане** - функцията за регистриране на барометричното налагане от FR или PR (ако има) трябва да бъде калибрирана до 5 години преди полета или до 2 месеца след полета.
- 2.4.7 Доказателство за МоР** - Официалният наблюдател трябва да удостовери средствата използвани за определяне дали МоР не е използван по време на постижението при реещ полет (виж 4.3.1b и 4.3.2). Изискваното доказателство е указано в документа за одобряване на използвания регистриращ прибор за МоР.

2.5 ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ДАННИ, КАЛИБРИРАНЕ И ПРОВЕРКА

- 2.5.1 Непрекъснатост на полета** - данните за позиция от FR/PR трябва да показват, че планерът не е кацал и МоР не е използвано по време на постижението при реещ полет. Прекъсването на данните за височина няма да компрометира доказателството за непрекъснатост на полета, при условие че официалният наблюдател и НАК са убедени, че не липсват критични данни и доказателствата остават безспорни. Доказателствата за непрекъснатост на полета могат също да бъдат оценени от времеви график на данните за височината от GPS.
- 2.5.2 Калибриране на регистратора на барометричното налагане** - функцията за регистриране на барометричното налагане от FR или PR (ако има) трябва да бъде калибрирана до 5 години преди полета или до 2 месеца след полета.
- 2.5.3 Процедури по регистрирането на FR/PR** - официалният наблюдател трябва бъде запознат с приложените положения по одобряването на всеки използван FR. За всеки използван контролиран FR/PR:
- a) **ПРЕДИ ПОЛЕТА** - Официалният наблюдател трябва да провери монтирането на всеки уред, както се изисква от неговия документ за одобрение, включително запечатване, ако е необходимо (виж Раздел 3, С-7.3а). Типът и серийният номер на всеки отделен използван регистратор на МоР трябва да също да бъдат отбелязани. Скоростта на събиране на данни трябва да бъдат зададена на поне веднъж за минута.
  - b) **ИЗЛИТАНЕ и КАЦАНЕ** – Използва се доказателство независимо от FR или PR, за да се потвърди времето и мястото на излитане и кацане, името на пилота, типа на планера и регистрационния му номер. Ако кацането не е наблюдавано, официалният наблюдател трябва да попълни сертификат за кацане съгласно 4.4.2е.
  - c) **СЛЕД ПОЛЕТА** След кацане, официалният наблюдател трябва да провери всяко направено запечатване. Официалният наблюдател трябва да проследи или извърши прехвърлянето на данните и да удостовери пълнотата на данните, записите за достигната **МАРШРУТНА ТОЧКА** трябва да бъдат определени от доказателството и като е указано в заявката за знак. Анализът на .igs файла трябва да бъде направен от компетентно лице (указания са дадени в Приложение С, Раздел 10).

2.5.4 Доказателство за МоР - Официалният наблюдател трябва да удостовери средствата използвани за определяне дали МоР не е използван по време на постижението при реещ полет (виж 4.3.1b и 4.3.2). Изискваното доказателство е указано в документа за одобряване на използвания регистриращ прибор за МоР.

2.5.5 Метод за изчисляване на разстояние - Ако постигнатото разстояние ясно превишава изискването, може да бъде използвана стойността, изчислена от софтуера за общ анализ на полета. За полетите за диплома по-големи от 1000 km, или ако точното разстояние е критично за постижението при реещ полет, трябва да се използва калкулатор на FAI за световно разстояние установен на WGS84 земен модел. Виж Раздел 3, С-1.7с.

2.6 ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕГИСТРАТОРИ ЗА МЯСТО (PR)

- a. Много GPS прибори могат да записват координатите на мястото. Ако тези данни могат да бъдат прехвърлени във файл с формат .igs, НАК може да позволи регистраторите за място (PR) да се използват за да докажат хоризонталното местоположение на планера при полетите за Сребърен или Златен знак. Доказателства за височина също могат да бъдат сертифицирани при спазване на ограничението дадено в 2.4
- b. НАК трябва да одобри определени типове PR за използване в зоната си на отговорност и да поддържа действащ списък от тях. Образец на документ за одобрение на PR е публикуван на уебсайта на IGC и трябва да се използва като основа, модифицирана с характеристиките на съответния PR. Документите за одобрение на PR, които отговарят на Спортния кодекс, ще бъдат публикувани на уебсайта на IGC от GFAC.
- c. НАК трябва да се консултира с GFAC преди започване на процеса на одобрение за даден PR, тъй като може да има известни проблеми с него или може да се установи, че не отговаря на правилата и процедурите на IGC. Указания за работа с PR и процеса на одобрение са дадени в Раздел 3, С-6.2 и 6.3.
- d. Регистратори на полетите, които са загубили своето одобрение от IGC, могат с одобрение на НАК да бъдат подходящи за използване като PR, ако са изпълнени изискванията в 2.5e и 2.5f.
- e. Всеки PR, който може да генерира прогнозни записи чрез усредняване или прогнозиране въз основа на минали записи, е приемлив, само ако функцията за прогнозиране е деактивирана. Официалният наблюдател трябва да контролира процеса на деактивиране или да провери дали той е завършен преди полета и да удостовери, че това е направено.
- f. Данните, прехвърлени от PR, трябва да бъдат преобразувани възможно най-близо до .igs формат. Всяка програма за прехвърляне и преобразуване трябва да бъде одобрена от НАК и да включва средство за идентифициране на всяка промяна във .igs файла, направена след първоначалното прехвърляне.

ГЛАВА 3. РЕКОРДИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА РЕКОРДИ

Тази глава определя типовете рекорди, доказателствата, измерванията и изчисленията, изисквани за потвърждение. В Приложение С са дадени примери от средствата, чрез които това може да бъде направено.

3.0 ОБЩИ

- a. Не се изисква предварително уведомяване при опит за рекорд.
- b. Пилотът трябва да притежава валидно Спортно свидетелство на FAI, издадено от НАК или FAI (Общ Раздел -3.1).
- c. С изключение на полет с екипаж, както е дефинирано в 3.1.3b, заявката за Световен рекорд първо трябва да бъде одобрена като Национален рекорд, условието не е задължително за Континентален рекорд. *Забележка: Националните рекорди се контролират от техните собствени НАК, а не от FAI и могат да се различават от или да бъдат допълнителни към Световните или Континенталните типове рекорди.*
- d. Използват се континенталните региони, дефинирани в Общ Раздел -2.5, с изключение на това, че частта от Русия източно от меридиана 61° ще бъде отредена за Азия. Полет, който преминава границата между континенталните региони, ще бъде определен за региона, в който полетът е започнал.
- e. Без значение от броят на използваните FR на борда, само тези одобрени за рекорд, избрани от пилота преди полет и инспектирани (контролирани) от ОН ще бъдат използвани като доказателства при заявката в Раздели 3 и 4. Всички бъдещи споменавания на FR в този раздел се отнасят за тези контролирани устройства.
- f. За да бъде направена заявка за рекорд постигнат по време на състезание, условията на Кодекса трябва да бъдат удовлетворени без значение от правилата на конкретното състезание.
- g. Заявката за рекорд се де-валидизира, ако който и да е човек свързан със заявката, промени, скрие или по какъвто и да е друг начин представи погрешно доказателствата с намерение да заблуди. FAI ще отнеме Спортните лицензи на тези, които са виновни за измамата и може да отмени за постоянно или за определен период от време всяка друга награда, рекорд, звание и т.н., които е предоставила. Може да бъде изискано от отговорният НАК да се отмени назначението на участващите официални наблюдатели, когато е подходящо (виж 4.2.2).

3.1 КАТЕГОРИИ РЕКОРДИ, КЛАС И ТИП

Категорията на рекордите се отнася до пилота, класа на рекорда, използвания планер и типа на рекорда, типа на заявеното постижение при рееш полет. Когато се създаде нов клас или тип рекорд, IGC може да определи минимално ниво на изпълнение и то да бъде публикувано на уебсайта на FAI.

3.1.1 Категория пилоти - Категория Общи включва всеки пилот. В категория Жени, всички лица на борда на планера трябва да бъдат жени.

3.1.2 Клас рекорди – Официалният Наблюдател трябва да удостовери че използваният планер отговаря на изискванията и правилата за съответният клас в съответната класификация за рекорд. ОН трябва да приложи налични измервания на разпереността описани в точка 5.3. Рекордите за планери Клас D на FAI са в следната класове:

- a. СВОБОДЕН Всеки планер Клас D на FAI .
- b. 15 МЕТРА Всеки планер Клас D на FAI с разпереност на крилете не превишаваща 15000 mm.
- c. 13.5 МЕТРА Всеки планер Клас D на FAI с разпереност на крилете не превишаваща 13500 mm.
- d. УЛТРА ЛЕК Планер Клас D на FAI с излетна маса не превишаваща 220 kg.
(MICROLIFT планер е УЛТРА ЛЕК планер с крилно натоварване не превишаващо 18 kg/m². За този клас няма отделни рекорди).

3.1.3 Многостепенни планери и моторни планери

- a. Когато се използва многостепенен планер, целият полетен екипаж трябва да бъде идентифициран в декларацията на задачата, да бъде посочен изцяло във формуляра за заявка и да е най-малко на

14 години. Само полетният екипаж, притежаващ валиден Спортен лиценз, ще бъде посочен в регистъра на рекордите на FAI.

- b. Когато пилотът и полетният екипаж претендират за световен рекорд с многоместен планер, те могат да действат като екип. Всеки член на екипажа трябва да притежава Спортен лиценз и заявката ще бъде регистрирана на деклариращия командир на полета.

3.1.4 Обозначаване на рекордите - Рекордите за планери се обозначават с кодови букви започвайки с кодовата буква на FAI за планери (D), след това клас на планера и накрая категория на пилота (обща или жени): а) Рекорди за планери Клас свободен   Обозначават се с добавяне на буква O

- a. Рекорди за планери Клас 15m   Обозначават се с добавяне на цифра 15
- b. Рекорди за планери Клас 13.5m   Обозначават се с добавяне на цифра 13
- c. Рекорди за ултралеки планери   Обозначават се с добавяне на буква U
- d. Категория пилоти Общи   Обозначават се с буква G.
- e. Категория пилоти Жени   Обозначават се с буква F.

Пример: *D13F*   Планер, Клас 13.5 метра, Жени

3.1.5 Рекорди за разстояние - Заявката за нов рекорд трябва да надвишава текущата стойност с 1 км. Ако загубата на височина (LoH) между началната точка и крайната точка е по-голяма от 1000 метра, постигнатото разстояние се намалява със 100 (LoH - 1000 m) метра, за да се получи официалното разстояние.

a) Дистанция до цел	Декларирани стартова и финална точки без маршрутни точки (TPs).
b) Свободна дистанция	Всяка стартова и финална точки без маршрутни точки.
c) Дистанция до цел с връщане	Затворен маршрут с декларирани старт/финал и декларирана само 1 МАРШРУТНА ТОЧКА.
d) Свободна дистанция до цел с връщане	Затворен маршрут с 1 маршрутна точка избрана от полетният запис.
e) Дистанция с 3 маршрутни точки	От Откачването или от декларирана стартова точка до произволен финал след прелет през 1 до 3 декларирани маршрутни точки.
f) Свободна дистанция през 3 маршрутни точки	Старт, финал и 1 до 3 маршрутни точки, избрани от записите за място.
g) Дистанция по триъгълник	Затворен маршрут с декларирани старт/финал и 2 или 3 декларирани маршрутни точки.
h) Свободна дистанция по триъгълник	Затворен маршрут с 2 или 3 маршрутни точки, избрани от записите за място.

3.1.6 Рекорди за скорост - Заявката за нов рекорд трябва да надвишава текущата стойност с 1 km/h. Загуба на височина между старта и финала, по-голяма от 1000 метра ще направи заявката невалидна.

a) Скорост при дистанция до цел с връщане	Маршрут, както е указано в 3.1.5c, с разстояние 500 km или кратно на 500 km.
b) Скорост при дистанция по триъгълник	Маршрут, както е указано в 3.1.5g с разстояние от 100, 300, 500, 750, 1250 km, или по-голямо, кратно на 500 km. Рекорд може да бъде заявен за деклариран маршрут и за всеки по-малък триъгълник в съответствие с приложимите изисквания за дължина на отсечките.

- 3.1.7 Рекорди за височина** - Заявката за нов рекорд трябва да надвишава текущата стойност с 1% от височината при използване на данни за налягане или 150m при използване на данни от GPS. Рекордите за височина са ограничени за планери от свободен клас.

а) Набор на височина	Виж 1.3.5.
б) Абсолютна височина	Трябва да бъде спечелена височина от поне 5000m над стартовата височина.

- 3.1.8 Геометрия на триъгълника** - За прелети по триъгълник и свободен прелет по триъгълник от 750 km или повече, дължината на всяка отсечка трябва да бъде от 25% до 45% от официалната дистанция. За маршрут, по-къс от 750 km, никоя отсечка не може да е по-малка от 28% от официалната дистанция.

3.2 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДЕКЛАРАЦИЯ

Полети за Рекорди изискват декларация записана в FR съгласно 1.1.3, и всяка грешка в декларацията ще девалидира заявката. При многоместни планери декларацията трябва да съдържа името и на вторият пилот. При използване на повече от един FR, декларациите във всяко устройство трябва да са еднакви за да е валидна заявката.

Забележка: SC3C-2.6 съдържа общи бележки относно декларациите, а 6.4 за формата на декларациите в .igs файла. Консултирайте се с потребителския наръчник на използвания FR за метода който използва устройството за запис на датата и времето на декларацията.

3.3 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ДОКАЗВАНЕ НА ПОЛЕТА

ОН сертифициращ полета за НАК трябва да следва точки 4.3.1 до 4.3.5, и 4.4.1. Файловете .igs от всички FR трябва да бъдат предоставени за заявката. Всички използвани FR трябва да са одобрени на ниво „всички полети“ от GFAC approval level (виж също 3.3.3b за заявки за рекорди за височина). ОН трябва да подsigури контрол (3.0e) на всеки FR като отбележи неговият тип и сериен номер, и инспектира инсталацията както е описано в съответният документ за одобрение.

- 3.3.1 Доказателство за място** - Доказателствата за място трябва да бъдат взети от .igs файла на FR.

- ТОЧКА НА ОТКАЧВАНЕ** - Данните за място трябва ясно да показват точката на откачване (или спиране на MoP). Ако за старт трябва да се използва точка на откачване, пилотът трябва да снижи или да направи стръмен завой възможно най-скоро след откачването. Точката на откачване трябва да бъде взета от началото на този завой или снижение. Указания са дадени в Раздел 3, C-10.8a.
- ЛИНИЯ НА СТАРТА/ФИНАЛА** - Когато се изисква стартова и/или финална линия, данните за позицията трябва да показват, че планерът я е пресякъл в съответствие 1.3.1 и 1.3.2.
- ДОСТИГАНЕ НА МАРШРУТНА ТОЧКА** - Когато не е необходимо да се декларира маршрутна точка, се избира запис след полета. За декларирани маршрутни точки, данните за място трябва да показват, че записът е направен в зоната за наблюдение или права линия между последователни валидни записи преминава през зоната за наблюдение

- 3.3.2 Доказателство за време** - Времето за старт или финал се определя от линейна интерполация между последния запис преди пресичането и първия запис след пресичането на стартовата или финалната линия. Честотата на запис за всеки използван FR трябва да бъде настроена на минимум от 1 запис в минута.

- 3.3.3 Доказателство за височина GPS** височините използват WGS84 Елипсоид като нулева точка за GPS височина.

- До височина 15000 метра трябва да бъдат използвани данните за налягане, записани от FR.
- При височина над 15000 метра трябва да бъдат използвани GPS данните от FR, одобрен за използване на големи височини (NAFR). *За процедури виж Приложение В и Технически Спецификации на FR от IGC.*
- За височинни полети трябва да бъдат записани данните, както от GPS така и по налягане. Получените графики от GPS и по налягане трябва да си съответстват, за да е сигурно, че няма отклонения в доказателствата.

- d. При заявка за рекорд за набор на височина, при която има достигната точка над 15000 метра, доказателството за минималната височина трябва също да бъде от данните от GPS.
- e. Височината на която планера пресича стартовата или финалната линия се определя от линейна интерполация между височините на последния запис преди пресичане и първия запис след пресичане.

3.3.4 Непрекъснатост на полета

- a. Данните от полета трябва да показват че няма междинно кацане и че не са използвани средства за задвижване (MoP) по време на реещият полет.
- b. Прекъсване на барометричните данни не нарушава валидността на заявката стига ОН и НАК да са убедени че не липсват критични данни и доказателствата са неоспорими. При използване на повече от един FR се прилага 4.3.4 при наличие на различия в данните .igc файловете използвани за заявката.

Доказателства за непрекъснатостта на полета могат да бъдат снети от времевата диаграма на данните за GPS височина.

3.3.5 Период за Барометрична калибровка – При заявки за дистанция и скорост, барометричната функция на използваният FR трябва да бъде калибрирана през последните 5 години преди датата на полета или до 2 месеца след датата на полета. За рекорди за височина и набор на височина е нужно да са изпълнени и двете условия като при изчисленията се взема предвид по-слабият краен резултат

3.3.6 Доказателство за използване на Средства за Задвижване и процедури за МоР регистратор
Официалният наблюдател трябва да удостовери във Формуляра за Рекорд D (виж 3.6) използваните средства, за да определи, дали МоР регистраторът е работил правилно .

3.4 ФОРМУЛЯРИ ЗА ЗАЯВКИ ЗА РЕКОРДИ НА FAI

За представяне на заявки във FAI, трябва да бъдат използвани текущо одобрените от FAI формуляри. Формулярите са налични на IGC сайт <<https://www.fai.org/page/igc-documents>> и в хартиено копие от офиса на FAI и НАК. За национални рекорди, НАК може издаде негови собствени формуляри, подобни на версиите на FAI.

- a. **Формуляр А** Рекорди за Абсолютна височина или Спечелена височина (само свободен клас)
- b. **Формуляр В** Рекорди за разстояние
- c. **Формуляр С** Рекорди за скорост
- d. **Формуляр D** Рекорди за моторни планери. Формулярите са допълнителни към другите формуляри, ако е приложимо за заявката.
- e. **Формуляр Е** Попълва се от съответния НАК. Формулярът трябва да бъде приложен към заявката.

3.5 ВРЕМЕВИ ОГРАНИЧЕНИЯ ЗА ЗАЯВКИ

Данните от заявката за рекорд трябва да бъдат представени от НАК или официалния наблюдател, контролиращ полета и FAI трябва да получи заявката до седем дни след полета. В изключителни случаи, президента на IGC може да разреши удължаване. Телефон, факс, e-mail и подобни типове за уведомяване са приемливи.

НАК трябва да препрати документацията към заявката, така че тя да пристигне във FAI до 120 дни от дата на полета, ако не е разрешено удължаване на времето от президента на IGC (Виж Общ раздел - 6.8.1).

ГЛАВА 4. ОФИЦИАЛНИ НАБЛЮДАТЕЛИ И СЕРТИФИЦИРАНЕ

4.1 НАЦИОНАЛЕН КОНТРОЛ НА ВЪЗДУШНИЯ СПОРТ

Националният Контрол на въздушния спорт (НАК) има административна отговорност за националните дейности в спортната авиация, такива като издаване на Спортни свидетелства. Проверката на национални рекорди и други отговорности са често делегирани на националната организация по планеризъм. В Раздел 3 и Приложение С, НАК се отнася за всяка организация. Виж Приложение С-1.2 и 1.3 за препоръчани практики от НАК.

- a. **ОРГАНИЗИРАЩ НАК** Националността на пилота или мястото му на пребиваване определят отговорния НАК за издаване на спортно свидетелство. Този НАК, организиращият НАК, също сертифицира постиженията на пилота и в случай на Международен рекорд, изпраща във FAI досието на заявката за рекорд, независимо къде е направен опита за рекорд.
- b. **КОНТРОЛИРАЩ НАК** Когато полетът за рекорд или знак е направен в страна, различна от организиращия НАК, НАК на страната домакин трябва да контролира полета.
Контролиращият НАК може да назначи външни официални наблюдатели (преди полета) които да действат от негово име. Официалният Наблюдател може да изпрати заявката директно на организиращият НАК след като контролиращият НАК е прегледал заявката и потвърди пред организиращият НАК че полетът е изпълнен легално ю.
- c. Ако контролиращ НАК не съществува или е неактивен в дадена държава, организиращият НАК може да контролира полета за рекорд или знак на място. Ако организиращият НАК не е сигурен в текущия статус на дадена държава във FAI, той се свързва със sports@fai.org (или sec.gen@fai.org, ако FAI Sports не е наличен)..

4.2 ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОФИЦИАЛЕН НАБЛЮДАТЕЛ

4.2.1 Назначаване и юрисдикция - Официалните наблюдатели се назначават от организиращия НАК от името на FAI. Директорите на състезания, определени от FAI или НАК, могат да действат като официални наблюдатели за полети за знак или рекорд, предприети по време на състезанието. Официалните наблюдатели работят под юрисдикцията на организиращия НАК и може да контролират полети, извършени от пилоти на планери от всяка националност, ако контролиращият НАК позволява това.

4.2.2 Задължения Като представители на FAI, официалните наблюдатели контролират полетите за знак на FAI и рекорди и други дейности по планеризъм, които НАК може да определи в рамките на своите правомощия. В случай на нарушение на служебните задължения от страна на официалния наблюдател, назначаването му се отменя. В допълнение, небрежно изпълнени сертификати или умишлено невярно представяне са основание за дисциплинарни действия от страна на съответния НАК.

4.2.3 Компетентност

- a. Официалните наблюдатели трябва да бъдат запознати с кодекса и съответните летателни разпоредби и да имат цялостни умения и компетентност, необходими за контрола и сертифицирането им. Трябва да се проведе обучение, подходящо за задълженията на Официалния наблюдател преди той да бъде одобрен от НАК.

РАЗДЕЛ 3 С-1.3 дава препоръчителни практики за администриране на Официалните наблюдатели от НАК.

- b. Официалния наблюдател трябва да бъде запознат с работата и ограниченията на всички устройства за регистриране на доказателства, използвани при полета. Виж също Раздел 3 С-10.8 и Раздел 3 С Приложение 5-1.3.
- c. Официалния наблюдател трябва да бъде одобрен в писмена форма от НАК за сертифициране и / или проверка на световен или континентален рекорд. Предишен задоволителен опит като официален наблюдател за знаци или национални рекорди трябва бъде предпоставка.

4.2.4 Конфликт на интереси

Всички лица, участващи в проверката на данните и заявката за одобряване, трябва да отговарят на Етичния кодекс на FAI, като оценяват обективно според правилата и процедурите на Кодекса.

Като такъв, никой, участващ в ратифицирането на заявка за Световен или Континентален рекорд, не може да има специален личен интерес към резултата от тази заявка и Официалните наблюдатели не могат да действат за заявка за рекорд или знак, в която имат финансов интерес или в която са пилот или пътник.

Собствеността на планера не се счита за „финансов интерес“. По същество паричното или друго съществено възнаграждение не трябва да зависи от успешното удостоверяване на заявката от страна на официалния наблюдател или други заинтересовани лица.

4.3 КОНТРОЛ НА ПОЛЕТА И ПРОВЕРКА

4.3.1 Действия за контрол преди полета Ако ОН присъства на излитането, той трябва да потвърди името на пилота и използваният планер. Ако това не е възможно ОН трябва да запечата всеки FR или PR за планера, Във всички случаи, и за всеки FR или PR ,ОН трябва да извърши нужните контролни действия. За полети с моторни планери се проверяват средствата за следе на използването на MoP

Справка: Документи за одобрени FR и SC3C-7.3а; 2.2.6 & 2.4.7 за знаци и 3.3 & 3.3.4 за рекорди

4.3.2 Излитане и кацане Използват се средства независими от полетните устройства за потвърждаване на време, излитане, местоположение, имена на пилота, вид на планера, и уникална идентификация. За Сребърни/Златни знаци за продължителност на полета под непрестанно наблюдение на Официален Наблюдател е нужно и време на кацането (виж 4.4.2d сертификат).

4.3.3 Действия за контрол след полета За всеки FR (или PR), ОН проверява всички запечатвания направени преди полета и извършва или съблюдава действията по снемане на данните. Подаването на заявката се извършва от ОН или друг квалифициран и трябва да съдържа:

- Оригиналните данни от устройството памет. Това трябва да включва .igs файл и файлът от устройството в оригиналният му формат (ако е различен) във видът в който е снет от всяко устройство при първа възможност след кацане.
- Нужните формуляри за заявка, включващи доказателства от ОН че всички ръчно записани времена и позиции за полета съответстват на тези от данните в PR/FR.

4.3.4 Анализ на данни Анализът на данни се извършва от лице одобрено от НАК по следният начин:

- a. .igs файловете за съответният заявен полет трябва да са оригиналните свалени от FR или PR. Потвърждава се защитата на всеки файл посредством подходящ софтуери се удостоверява непрекъснатостта на полета.
- b. Достигнатите маршрутни точки се определят по данни от FR или PR. При наличие на множество използвани устройства и съществуващи разминавания в данните се прилага точка 4.3.5. Всяко измерване на точност на записа свързано с полетните данни трябва да се интерпретира максимално в ущърб на пилота. Насоки при анализа са дадени в SC3C-10.
- c. При определяне на абсолютна височина за рекорд, барометричните налягания трябва да бъдат коригирани спрямо инструменталната грешка и не-стандартно атмосферно налягане. Насоки са дадени в SC3C 3.5 и 3.6

4.3.5 Несъответствия между множество устройства

- a. При наличие на дребни несъответствия в данните на пилота , ОН добавя бележка указваща че например имената „И.Иванов“ и „Иван Т. Иванов“ отговарят на едно и също лице.
- b. Ако съществува прекъсване на полетните данни за повече от 1 минута или съществуват множество по-малки прекъсвания в .igs файла, данните от друго устройство ще бъдат използвани за потвърждаване непрекъснатостта на полета.
- c. При несъответствие в точността на отчитане на време, позиция или височина водещи до различни резултати се взема предвид най-слабият резултат по отношение на заявката.
- d. Ако данните от един FR/PR показват че маршрутната точка е пропусната, а данните от друго устройство показват че е достигната се счита че точката е била валидно достигната.
- e. Когато се използват няколко FR всички запазени координатни разлики произтичащи от разлики в дизайна на устройството трябва да са не по-големи от +/- 0.001 минути за всяка маршрутна точка.

4.4 СЕРТИФИКАТИ

Сертификатът е писмено изявление, подписано от лице, което знае от първа ръка, че твърдението е вярно. Независимо дали е част от предварително отпечатан формуляр за заявка или е предоставен като прикачен файл, всеки необходим сертификат трябва ясно да се отнася до полета, да съдържа необходимата информация и да бъде подписан от одобрено лице (лица). Небрежни сертификации или умишлено грешни тълкувания на данни могат да бъдат подложени на дисциплинарни действия от страна на засегнатият НАК.

4.4.1 Сертифициране от официалния наблюдател - В заявката за полет може да участва повече от един официален наблюдател. Индивидуалните сертификати, отнасящи се до части от доказателствата за полет, се проверяват от участващия официален наблюдател. „Сертифициращият официален наблюдател“ събира необходимите сертификати от всички официални наблюдатели, участващи в заявката, попълва и проверява информацията в приложените формуляри за заявка за рекорд на FAI или формулярите, посочени от НАК. Като минимум сертифициращият официален наблюдател трябва да:

- a. прегледа декларацията преди полета;
- b. провери физическите доказателства за заявката съгласно 4.3.4;
- c. оцени данните за полета в .igs файла;
- d. потвърди, че официалният наблюдател е извършил всички приложими контролни действия съгласно 4.3;.
- e. получи необходимите сертификати, изброени в 4.4.2 и да ги подпише, ако са пълни и в съответствие със заявката.

4.4.2 Изисквани сертификати

- a. СЕРТИФИКАТ НА ПИЛОТА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА - За всички заявки пилотът трябва да удостовери, че полетът е извършен в съответствие с Кодекса, в съответствие с всички ограничения на производителя и националните летателни ограничения и в съответствие с националните правила за полети (използване на въздушното пространство, нощен полет и т.н.).

За рекорди, това сертифициране е на IGC формуляри за рекорди A, B и C.

- b. СЕРТИФИКАТ НА ОФИЦИАЛНИЯ НАБЛЮДАТЕЛ - За всички заявки този сертификат съдържа приложените контролни действия и за всяко едно от тях е дадена датата на извършване, подписа и номера на официалния наблюдател, който го е извършил.. Сертификатите в дадена заявка могат да произхождат от повече от един официален наблюдател.
- c. КОРЕКЦИОНЕН СЕРТИФИКАТ - Този сертификат идентифицира планера и пилота, когато данните въведени или съхранени във FR / PR са неправилни. Сертификатът трябва да бъде подписан от официалния наблюдател.
- d. ИЗЛИТАНЕ / КАЦАНЕ - В този сертификат се посочват времето и мястото на излитане и за полет за продължителност без наличен FR / PR на борда се записва и времето на кацане.
- e. СЕРТИФИКАТ ЗА КАЛИБРИРАНЕ - Инструменталната грешка на FR или PR за интервали от целия обхват се посочва в актуален сертификат за калибриране, който включва логото или името на лабораторията. Този сертификат включва:
  - модел и сериен номер на FR или PR и обхвата на неговия датчик за налягане;
  - дата на калибриране;
  - таблица за калибриране;
  - дата, име и подпис на длъжностното лице от лабораторията за калибриране.

Типична процедура за калибриране и формат на сертификата е включена в Раздел 3 С, секция 11.

- f. СЕРТИФИКАТ ЗА УСТРОЙСТВО ЗА ЗАПИС НА ПОЗИЦИЯТА. - Този сертификат указва че използваното устройство не може да записва приблизителни координати за заявеният полет ако това е опция която устройството има. *Справка 2.5е..*

ГЛАВА 5.

КЛАСОВЕ ПЛАНЕРИ

5.1 ВРЕМЕВИ ПЕРИОД ЗА ПРОМЯНА НА КЛАСА

Минималният период между обявяването и внедряването на нов клас или значителна промяна на правилата на съществуващ клас обикновено не е по-малко от четири години. За незначителните промени, които не изискват промени в конструкцията, обикновено има две години предизвестие. IGC може да намали периода на предизвестие по специални причини.

5.2 СЪСТЕЗАТЕЛНИ КЛАСОВЕ

5.2.1 Свободен клас - Няма ограничения.

5.2.2 20 метра многоместни – Единствените ограничения са разпереност на крилата до 20000 mm и екипаж от двама

5.2.3 18 метра – Единственото ограничение е максимална разпереност от 18000 mm.

5.2.4 15 метра – Единственото ограничение е максимална разпереност от 15000 mm.

5.2.5 13.5 метра – Единственото ограничение е максимална разпереност от 13500 mm.

5.2.6 Стандартен клас

- a. РАЗПЕРЕНОСТ НА КРИЛАТА - не трябва да надвишава 15000 mm. Всеки метод за промяна на профила на крилото, различен от нормалната употреба на елероните, е забранен. Средства за увеличаване на подемната сила са забранени, дори да са неизползваеми.
- b. ВЪЗДУШНИ СПИРАЧКИ – Планерът трябва да бъде снабден с въздушни спирачки, които не могат да се използват за повишаване на качеството. Спирачни парашути са забранени.
- c. КОЛЕЛО - Колесникът може да бъде фиксиран или прибиращ се. Основното колело за кацане трябва да бъде с диаметър най-малко 300 mm и ширина 100 mm.

5.2.7 Клубен клас – Планерът трябва да фигурира в одобрен списък с коефициенти.

5.3 ИЗМЕРВАНЕ НА РАЗПЕРЕНОСТ

Под разпереност, за целите на изискванията за състезателни класове и класове за рекорди се счита максималното разстояние между две повърхнини тангенциални на върховете на крилото и паралелни на равнината на симетрия на планера, като всяко крило е поставено в позиция съвпадаща с разтоварената му форма.

Бележка: Разтоварената форма зависи от дизайна на планера, но в общият случай се приема положението в което изходящият ръб е прав по протежение на цялото крило.